

Flytteeske-mysteriet

Oversikt

Kunsten å lære

TEMA
8

OVERSIKT OVER TEMA 8

MÅL: Å undre seg, lage hypoteser og etterforske for å finne svar. Bruke ulike metoder for å samle, kategorisere og organisere data, lage forklaringer og presentere disse. Å utvikle trygghet til å stole på egne tanker, ideer og egen "magefølelse". Øve på å lytte, dele, arbeide alene og i grupper. Arbeide konseptuelt med reelle og tenkte objekter. Jobbe med mønster, gangning og deling i telling gjennom sang og bevegelse i oppvarming, og jobbe med hukommelse og minne i refleksjon.

SAMMENDRAG: Klassen havner rett inn i flytteeske-mysteriet, og skal etterforske dette med mål om å finne eieren av eska, og få levert esken til sin rettmessige eier. I hver økt arbeider elevene med bevisene, de lager plakater, lister, kategoriserer og utforsker bevisene, lager hypoteser og trekker slutninger ut fra dette.

GENERELL VEILEDNING TIL TEMA 8: Tellesangen med bevegelser er utfordrende, kanskje både for barn og voksne. Bruk derfor gjerne humor, lek med at dere sammen skal prøve å få det til, og anerkjenn ethvert framskritt. Dere kan få det til! Ved valg av objekter til flytteeska, så start gjerne med personen som skal være "eier" av flytteeska og involver vedkommende i valg av objekter slik at det passer litt til personen. Vær samtidig obs på at objektene bør sprike litt/har litt disharmoni, slik at det er rom for å tolke inn ulike eiere og historier. Prøv gjerne å unngå å "rekke opp hånda" som inngang til innspill, men inviter heller enkeltelever direkte til å bidra med sine tanker og ideer. Slik kan alle elevene forvente at de skal bidra, ikke bare de som til enhver tid umiddelbart har svaret sitt klart.

TEMA 8	DAG 1	DAG 2	LÆRERSTYRT DAG 3-4	DAG 5	DAG 6
Sammendrag av innhold	<p>Oppvarming: Elevene lærer tallsangen og synger den med enkle bevegelser.</p> <p>Hovedaktivitet: Veileder kommer inn med en flytteeske, og elevene blir detektiver som sammen skal undersøke boksen og systematisere innholdet, i tillegg til å skrive plakater som senere henges opp utendørs.</p> <p>Refleksjon: Kims lek med objekter fra flytteeska – se på objektene og huske dem, individuelt.</p>	<p>Oppvarming: Elevene synger tallsangen med enkle bevegelser på par- og oddetail.</p> <p>Hovedaktivitet: Det har dukket opp flere bevis. Elevene fortsetter som detektiver, og de skal systematisere innholdet og lage en oversikt/tabell over innholdet i kassa.</p> <p>Refleksjon: Kims lek med objekter fra flytteeska – se på objektene og huske dem, i par.</p>	<p>Oppvarming: Elevene synger tallsangen med enkle bevegelser på tall som kan deles på 5 (dag 3) og 3/4 (dag 4).</p> <p>Hovedaktivitet: Bør få hengt opp plakater dersom dette ikke er gjort enda. Ellers: Se forslag til opplegg.</p> <p>Refleksjon: Dag 3: Kims lek: Objekter er gjemt under teppet, elevene skal huske objektene, noen objekter fjernes – hvilke? Dag 4: Elevene ser for seg objekter, og tegner/skriver om dem.</p>	<p>Oppvarming: Elevene synger tallsangen med ulike bevegelser for hvert 5.tall.</p> <p>Hovedaktivitet: Det har kommet tips fra potensielle eiere. Elevene lager eierprofiler individuelt ved hjelp av egen magefølelse, og eierprofilene sammenlignes og sammenstilles.</p> <p>Refleksjon: Elevene ser objekter gjemt under teppet, og bruker magefølelse for å gjette hvilke objekter som gjemmer seg der.</p>	<p>Oppvarming: Elevene synger tallsangen med klapp på tall som kan deles på 3.</p> <p>Hovedaktivitet: Elevene forbereder spørsmål til potensiell eier av flytteeska, «eier» kommer på besøk fysisk eller digitalt og blir intervjuet, før eieren etter avstemming i klassen får (evt. ikke får) flytteesken tilbake.</p> <p>Refleksjon: Elevene finner på egne flytteeske-objekter, legger dem under teppet, og klassen bruker observasjonsevne og magefølelse for å gjette hvilke objekter som ligger der.</p>
Rom	Åpent rom, evt. også klasserom	Åpent rom	Åpent rom	Åpent rom, evt. også klasserom	Åpent rom, evt. også klasserom
Materiell	En flytteeske i papp, fylt med ulikt, rotete og spennende innhold, se "Forbered i forkant" under. Store ark (fra papirrull) til hver gruppe, A3-ark (til plakater) til hver gruppe, fargeblyanter/tusj + skriveredskap til hver gruppe. Tape/tegnestifter til å henge opp plakater. Engangshansker til hver elev Forstørrelsesglass til hver elev Et bilde som viser hvor flytteesken ble funnet. Et teppe/laken/stort stoffstykke. A4-ark og skriveredskap til hver elev.	Flytteeska med innhold. 2-3 nye objekter Forstørrelsesglass Engangshansker til hver elev Store ark (fra papirrull/A2/A3-ark) til hver gruppe, fargeblyanter/tusj + skriveredskap til hver gruppe. Et teppe/laken/stort stoffstykke. A4-ark og skriveredskap til hver elev.	Tape/tegnestifter til å henge opp plakater. Rød tråd. Dag 3: 20-30 objekter fra flytteeska. Et teppe/laken/stort stoffstykke. A4-ark og skriveredskap til hver elev. Dag 4: A4-ark og skriveredskap til hver elev.	En flytteeske i papp, fylt med ulikt, rotete og spennende innhold. Lapper fra folk som har mistet en eske, se forberedelser i forkant. Eierprofil-ark til hver elev (fra ressursbanken) Fargeblyanter/tusj + skriveredskap til hver elev. Et teppe/laken/stort stoffstykke. A4-ark og skriveredskap til hver elev.	Flytteeska, Fargeblyanter/tusj + skriveredskap til hver elev. Et teppe/laken/stort stoffstykke.

Flytteeske-mysteriet

Oversikt

Kunsten å lære

TEMA
8

TEMA 8	DAG 1	DAG 2	LÆRERSTYRT DAG 3-4	DAG 5	DAG 6
Forberedelser i forkant	<ul style="list-style-type: none">• Et foto av der boksen ble funnet.• Lære tallsangen utenat.• Forbered flytteesken med alt innholdet: Innholdet bør ha en variasjon av farger/typen objekter/teksturer, noen som kan understøtte stereotypiske antakelser og noen som motsier de samme antakelsene. Innholdet bør inkludere en tekst på et annet språk (fremmedspråk eller språket til noen i klassen). Andre ideer til innhold: Kvittering fra matbutikk, tog-/fly-/buss-/kinobillett, en bok, noe som kan kobles til bygda eller regionen, utenlandsk valuta, smykker, en klokke, bilde av noen med en hilsen på baksida, en handleliste eller "gjøre-liste", en guide-bok, noen interessante steiner, en ball, en nøkkelring med en lapp på, en mugge, et teppe, noe som lukter sterkt, noe som lager lyd når kassa rører på seg, noe fra barn, noe fra voksne, flere ting det er store mengder av (som må telles opp). Kassa bør være full av ting.	Finn tre nye objekter (f. eks. et hårbånd, en ring og en kvittering)		Lag lappene fra folk som har mistet en eske, skriv litt info på hver lapp, f.eks navn, alder, hvor de bor, hvor de tror de har mistet esken, kanskje også en som skriver noe om hva som var inni.	Avtal med «eier» av flytteesken, enten digitalt eller fysisk oppmøte. Brief vedkommende om hvordan økta skal gå for seg. Sikre av vedkommende har en liste over innholdet i flytteeska, og kjenner til innholdet. Dersom digitalt besøk: Sett opp møte i Zoom/Teams, og sjekk at mikrofon, høyttaler og skjerm fungerer i rommet.

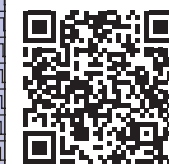
NOTATER

Flytteske-mysteriet

TEMA 8: OVERORDNET FAGLIG FORANKRING OG KOMPETANSEMÅL

Kunsten å lære

A) TVERRFAGLIGE TEMA

FOLKEHELSE OG LIVSMESTRING

Utvikle evne til å uttrykke seg gjennom spill, sang, andre vokale uttrykk og dans. Kunstneriske uttrykk gir mulighet til å forstå både eget og andres følelsesliv bedre, og dette legger grunnlag for god psykisk helse.

Utvikle elevenes muntlige og skriftlige retoriske ferdigheter, slik at de kan gi uttrykk for egne tanker og meninger og delta i samfunnsliv og demokratiske prosesser. Gjennom kritisk arbeid med tekster og ytringer øver elevene opp evnen til kritisk tenkning og lærer seg å håndtere meningsbrytninger gjennom refleksjon, dialog og diskusjon. Utvikle elevenes evne til å uttrykke seg skriftlig og muntlig. Dette gir elevene grunnlag for å kunne gi uttrykk for egne følelser, tanker og erfaringer, noe som er viktig for å håndtere relasjoner og delta i et sosialt fellesskap.

DEMOKRATI OG MEDBORGERSKAP

Få øvelse i å innta ulike perspektiver, og være åpen for andres synspunkter.

Utvikle elevenes muntlige og skriftlige retoriske ferdigheter, slik at de kan gi uttrykk for egne tanker og meninger og delta i samfunnsliv og demokratiske prosesser. Gi elevene innblikk i andre menneskers livssituasjon og

utfordringer. Dette kan bidra til at de utvikler forståelse, toleranse og respekt for andre menneskers synspunkter og perspektiver, og det kan legge grunnlaget for konstruktiv samhandling.

Utvikle kunnskap og ferdigheter for å kunne skape og delta i demokratiske prosesser. Utvikle kunnskap om og innsikt i demokratiske prinsipper. Gi forståelse av hvordan elevene kan ta i bruk kunstneriske ytringsformer og estetiske uttrykk i demokratiske prosesser. Tenkje kritisk, ta ulike perspektiv, handtere meningsbryting og vise aktivt medborgarskap. Fremje evne til samspel i aktiviteter og refleksjon over kva eiga deltaking og eigen innsats inneber for samspel og læring. Få kunnskap om og forståing av demokratiske verdiar og spelereglar gjennom medverknad og medansvar i deltaking og samarbeid. Gje rom for å øve opp kritisk tenking og lære å handtere meningsbrytingar og respektere usemje.

BÆREKRAFTIG UTVIKLING

Sjå at handlingar både på individ- og samfunnsnivå har betydning. Lese og forstå og håndtere meningsmotsetninger, interessekonflikter. Bidra til å bevisstgjøre elevene og ruste dem til å handle og påvirke samfunnet gjennom språket.

B) KOMPETANSEMÅL

KRLE, E. 4. TRINN:

- sette seg inn i og formidle egne og andres tanker, følelser og erfaringer

KUNST OG HÅNDVERK, E. 2. OG 4. TRINN:

- undersøke egenskaper ved materialer og dele sanseerfaringer
- eksperimentere med form, farge, rytme og kontrast
- vise fram og presentere objekter gjennom utstilling eller samling

NATURFAG, E. 2 OG 4. TRINN:

- Undre seg, utforske og lage spørsmål, og knytte dette til egne eller andres erfaringer
- Presentere funnene sine og beskrive hvordan eleven har kommet fram til dem
- utforske og beskrive observerbare egenskaper til ulike objekter, materialer og stoffer og sortere etter egenskaper
- utforske sansene gjennom lek ute og inne og samtale om hvordan sansene brukes til å samle informasjon
- undre seg, stille spørsmål og lage hypoteser og utforske disse for å finne svar (4. trinn)
- bruke tabeller og figurer til å organisere data, lage forklaringer basert på data og presentere funn (4. trinn)

SAMFUNNSFAG E. 2. OG 4. TRINN:

- Utvikle og presentere samfunnsfaglege spørsmål
- samtale om korleis ulike kjelder, inkludert kart, kan gi informasjon om samfunnsfaglege spørsmål
- Samtale om kjensler
- utforske og presentere samfunnsfaglege spørsmål, søkje etter informasjon i ulike kjelder og vurdere kor nyttig informasjonen er til å belyse spørsmåla (4. trinn)

MATEMATIKK E. 2. TRINN:

- utforske tall, mengder og telling i lek, natur, billedkunst, musikk og barnelitteratur, representere tallene på ulike måter og oversette mellom de ulike representasjonene
- eksperimentere med telling både forlengs og baklengs, velge ulike startpunkter og ulik differanse (A) og beskrive mønstre i tellingene
- utforske og beskrive generelle egenskaper ved partall og oddetall
- utforske den kommutative og den assosiative egenskapen ved addisjon og bruke dette i hoderegning
- kjenne igjen og beskrive repeterende enheter i mønstre og lage egne mønstre
- Lage og følgje reglar og trinnvise instruksjonar i leik og spel
- Utforske addisjon og subtraksjon og bruke dette til å formulere og løyse problem frå leik og kvardag

MUSIKK E. 2. TRINN: :

- utforske og eksperimentere med puls, rytme, tempo, klang, melodi, dynamikk, harmoni og form med stemmen
- utøve et repertoar av sangleker, sanger og danser hentet fra elevenes nære musikkultur og fra kulturarven

KROPPSØVING E. 2 TRINN:

- bruke kroppen til å utforske aktiviteter og utvikle grunnleggjande bevegelsar
- Utforske eigen kroppsleg bevegelse i leik og andre aktivitetar, åleine og saman med andre.
- Leike og vera med saman med andre i aktivitet i varierte bevegelsesmiljø
- Forstå og praktisere enkle reglar for samspel i ulike bevegelsesaktivitetar
- Forstå og bruke reglar for samhandling i spel og bevegelsesaktivitetar (e. 4. trinn)

NORSK E. 2. TRINN:

- uttrykke tekstopplevelser gjennom lek, sang, tegning, skrivning og andre kreative aktiviteter
- leke med rim og rytme og lytte ut språklyder og stavelser i ord
- Beskrive og fortelle muntlig og skriftlig
- trekke bokstavlyder sammen til ord under lesing og skrivning
- Lytte, ta ordet etter tur, begrunne meninger, gje respons til andre i samtaler
- Skrive tekster for hånd
- lage tekster som kombinerer skrift med bilder
- utforske og formidle tekster gjennom samtale, skrivning, lek, bevegelse og andre kreative uttrykk (4. trinn)
- kombinere ulike uttrykksformer i sammensatte tekster (e. 4. trinn)
- følge opp innspill fra andre i faglige samtaler og stille oppklarende og utdypende spørsmål (e. 4. trinn)
- skrive tekster med funksjonell håndskrift (4. trinn)
- Beskrive, fortelje og argumentere muntlig og bruke språket på kreative måter (e. 4. trinn)
- sammenligne ord og uttrykk i norsk og andre språk (4. trinn)

DRAMA OG RYTMISK, E. 2. TRINN:

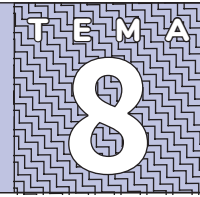
- gjennomføre og presentere dans, samspill og sang
- leke med og presentere rytmeuttrykk i ulike tempo

Flytteske-mysteriet

TEMA 8: OVERORDNET FAGLIG FORANKRING OG KOMPETANSEMÅL

Kunsten å lære

NOTATER

Flytteeske-mysteriet

Dag 1

TID

90 min
inkl. pauser

Kunsten å lære

TEMA
8

OPPVARMING: TALLSANGEN

Dette skal skje:	Elevene lærer tallsangen og synger den med enkle bevegelser.
Du trenger:	
Forbered i forkant:	Lære tallsangen utenat.
Forbered i rommet:	
Slik ser rommet ut:	Åpent rom

VEILEDNING:

1. Klassen samles i en sirkel og lukker øynene mens de lytter til sangen de skal lære. Veileder synger sangen.
2. Elevene åpner øynene. Spør: Hva handlet sangen om? Har dere hørt den før?
3. Ordene i sangen blir gått gjennom, og deretter blir alle med og synger sangen. Repeter til elevene kan den.
4. Deretter; Legge til bevegelse. Spørre eleven om forslag til en bevegelse som kan gjøres mens de synger. Test ut et par ideer mens dere synger sangen. Dersom det er vanskelig: Spør elevene: Hvordan kan vi få det til bedre? For eksempel ved å sakke tempoet i sangen eller prøve med en annen kroppsdel.
5. Refleksjon: Hva gjør vi for å huske sanger? Er det annerledes enn å huske ord alene? Hva slags stemning får dere av denne sangen?

REFLEKSJON: KIMS LEK MED OBJEKTER FRA FLYTTEESKA

Dette skal skje:	Elevene ser på objektene før de blir skjult under et teppe. Elevene må deretter forsøke å huske objektene.
Du trenger:	Objekter fra flytteeska. Et teppe/laken/stort stoffstykke. A4-ark og skriveredskap til hver elev.
Forbered i forkant:	Velg ut objekter fra flytteeska.
Forbered i rommet:	
Slik ser rommet ut:	Åpent rom

VEILEDNING:

1. Objekter fra flytteeska legges på golvet og elevene samles rundt dem, slik at alle kan se dem. Elevene blir bedt om å skru på huske-musklene sine i hjernen, bruke øynene godt og prøve å huske hvilke ting som ligger der. De får tida opp til 20, bruk tallsangen som nedtelling. Når sangen er over gjemmes objektene under teppet.
2. Veileder gir hver elev et ark og et skriveredskap. På egen hånd skriver elevene ned (eller tegner) alle tingene de husker.
3. Be elevene dele det de husket (f.eks ved at hver elev får si en ting, så langt det rekker).
4. Ta vekk teppet og se om det stemte med det de husket, eller om noe ble helt glemt.
5. Refleksjon: Hva hjelper oss å huske? Hva gjorde du for å huske tingene?

NOTATER

Flytteeske-mysteriet

Dag 1

TID

90 min
inkl. pauser

Kunsten å lære

TEMA
8

HOVEDAKTIVITET: FLYTTEESKE-MYSTERIET, DEL 1

Dette skal skje:	Veileder kommer inn med en flytteeske, og elevene blir detektiver som sammen skal undersøke boksen og systematisere innholdet, i tillegg til å skrive plakater som senere henges opp utendørs, på vei mot å finne eieren.
Du trenger:	En flytteeske i papp, fylt med ulikt, rotete og spennende innhold, se "Forbered i forkant" under. Store ark (fra papirrull) til hver gruppe, A3-ark (til plakater) til hver gruppe, fargeblyanter/tusj + skriveredskap til hver gruppe. Tape/tegnestifter til å henge opp plakater. Engangshansker og forstørrelsesglass til hver elev. Et bilde som viser hvor flytteesken ble funnet.
Forbered i forkant:	Forbered flytteesken med alt innholdet: Innholdet bør ha en variasjon av farger/typen objekter/teksturer, noen som kan understøtte stereotypiske antakelser og noen som motsier de samme antakelsene. Innholdet bør inkludere en tekst på et annet språk (fremmedspråk eller språket til noen i klassen). Andre ideer til innhold: Kvittering fra matbutikk, tog-/fly-/buss-/kinobillett, en bok, noe som kan kobles til bygda eller regionen, utenlandsk valuta, smykker, en klokke, bilde av noen med en hilsen på baksida, en handle-liste eller "gjøre-liste", en guide-bok, noen interessante steiner, en ball, en nøkkelring med en lapp på, en mugge, et teppe, noe som lukter sterkt, noe som lager lyd når kassa rører på seg, noe fra barn, noe fra voksne, flere ting det er store mengder av (som må telles opp). Kassa bør være full av ting. Et foto av der boksen ble funnet.
Forbered i rommet:	
Slik ser rommet ut:	Åpent rom/klasserom

VEILEDNING:

1. Veileder kommer inn med en full og lukka flytteeske, og forklarer at det skjedde noe rart på veien hit i dag. Inviter elevene til å gjette hva som skjedde. Avslør at noen må ha mista denne flytteeska rett borti her, og fortell hvor den ble funnet.
2. Samle alle i en sirkel med flytteeska i midten. Spør hva elevene tror kan ha hendt. Elevene kan få komme nært og se på eska, men uten å ta på eller åpne den.
Spør: Hvilke hint kan vi få fra boksen bare av å se på den? Hva er det vi ikke finner ut av å se nærmere på boksen?
Boksen har ikke noe navn, og veileder er usikker på hva vi skal gjøre med boksen. Spør: Hva synes dere vi skal gjøre med boksen? Samle ideene. Dette kan inkludere å åpne boksen. Ikke gjør det enda, men anerkjenn det som et forslag. Ettersom dette er en viktig sak å finne ut av, blir elevene utfordret til å bidra til at eieren blir funnet, som detektiver. Spør: Hva skal til for å være en god detektiv? (bruke alle sansene, stille spørsmål, avsløre ting etc.)
3. Sett sammen grupper på 3-4 personer. I gruppene: Diskuter (2-3 minutter) hvem dere tror flytteesken kan tilhøre, og hvordan den har havnet der den ble funnet.
4. Hør ideene til de ulike gruppene i fellesskap. I fellesskap, spør: Hvordan kan vi utforske innholdet uten å åpne boksen (veileder vil ikke åpne boksen, det er ikke våre ting)? Ideer kan være å løfte den for å kjenne vekt, lukte, riste, er boksen gammel/ny/ødelagt, er det etiketter eller lapper på?
5. Forslå at dere må åpne boksen likevel, for å kunne finne ut hvem eieren er. Spør: Hva må en detektiv tenke på og gjøre før man tar på bevis? Hva slags verktøy, utstyr bruker en detektiv? Hvor skal vi legge bevisene, så vi ikke mister noe viktig?
6. For å ikke få fingeravtrykk på boksen: Del ut hansker, og finn fram forstørrelsesglass + laken bevisene kan legges på.
7. La elevene komme fram og forsiktig åpne og deretter hente fram ett og ett objekt, som sendes rundt i sirkelen så alle kan se nøye på dem, før de legges på lakenet.
8. I grupper, med papir og blyanter + farger: Hver gruppe får en tilfeldig andel av bevisene (NB! Systematisering skjer dag 2), og la hver gruppe registrere sin andel. Be dem tenke på om bevisene de registrerer kan ha noen sammenheng, eller om de hører sammen på noe vis. De kan tegne, skrive, lage liste, dele inn i grupper eller markere koblingen mellom bevisene med streker mellom det som hører sammen eller markere dette på en annen måte. (ca 20 min)
9. Samle gruppa: Har dere kommet nærmere et svar på hvem som eier boksen? Hvordan kan vi få varslet eieren når vi ikke vet hvem det er? Om det ikke kommer fram, så foreslå å sette opp plakater, slik at eieren kan gjøres oppmerksom på at vi har funnet flytteesken deres.
10. I gruppene: Lage plakater. Del ut farger, store ark, og la gruppene selv bli enige om hva som bør stå på plakaten deres. (20 min).
11. Plakatene blir samlet inn, og gjøres ferdig/henges opp ved første anledning, eller i neste økt.

NOTATER

Flytteeske-mysteriet

Dag 2

TID

90 min
inkl. pauser

Kunsten å lære

TEMA
8

OPPVARMING: TALLSANGEN

Dette skal skje:	Elevene synger tallsangen med enkle bevegelser på par- og oddetall.
Du trenger:	
Forbered i forkant:	
Forbered i rommet:	
Slik ser rommet ut:	Åpent rom

VEILEDNING:

1. Klassen samles i en sirkel og synger tallsangen de lærte dag 1 uten bevegelser.
 2. Spør: Husker dere bevegelsene vi la på til sangen i går? Ta imot innspill, og syng sangen med bevegelser fra dag 1.
 3. Spør: Hvilken ny bevegelse skal vi bruke i dag? Velg en bevegelse og gå videre.
 4. Nå skal det bli vanskeligere: Vi skal nå syng på alle tallene, men bare gjøre bevegelsen på partall 2, 4, 6 osv. Prøv ut en eller flere ganger.
 5. Gjenta med oddetall 1, 3, 5 osv.
- Avansering: Gjøre bevegelsen på alle tallene, men bare syng annethvert tall (partall eller oddetall).
6. Refleksjon: Hva er partall? Oddetall? Hvordan kan vi huske hva som er partall og oddetall? Hvilken av variantene så langt har vært vanskeligst? Mest lett? Hvilken har vært mest morsom? Er det noen sammenheng mellom lett/vanskelig og morsomt?

REFLEKSJON: KIMS LEK MED OBJEKTER FRA FLYTTEESKA

Dette skal skje:	Elevene ser på objektene før de blir skjult under et teppe. Elevene må deretter forsøke å huske objektene, i par.
Du trenger:	Objekter fra flytteeska, ca 20 ting +/- Et teppe/laken/stort stoffstykke til å dekke over tingene. A4-ark og skriveredskap til hver elev.
Forbered i forkant:	
Forbered i rommet:	Velg ut nye objekter fra flytteeska.
Slik ser rommet ut:	Åpent rom

VEILEDNING:

1. Elevene deles i par, finner seg en plass, og får skriveredskaper og ark (som ligger klart til etter punkt 2).
2. Objekter fra flytteeska legges på golvet og elevene samles rundt dem, slik at alle kan se dem. Elevene blir bedt om å skru på huske-musklene sine i hjernen, bruke øynene godt og prøve å huske hvilke ting som ligger der. De får tida opp til 20, bruk tallsangen som nedtelling. Når sangen er over gjemmes objektene under teppet.
3. Hvert par går tilbake til sin plass, og skriver ned (eller tegner) alle tingene de husker. De må nummerere hvert objekt, 1, 2, 3 osv.
4. Veileder ber hvert par fortelle hvor mange ting de husket (tallet). Teppet fjernes, og parene får si hvilke objekter de glemte.
5. Refleksjon: Var det noen ting mange glemte? Var det lettere eller vanskeligere å gjøre dette i par? Husket dere flere ting/objekter enn dag 1? Hva kan hjelpe oss å huske?

NOTATER

Flytteeske-mysteriet

Dag 2

TID

90 min
inkl. pauser

Kunsten å lære

TEMA
8

HOVEDAKTIVITET: FLYTTEESKE-MYSTERIET, DEL 2

Dette skal skje:	Økta er en fortsettelse fra del 1, men det har dukket opp flere bevis. Elevene fortsetter som detektiver, og de skal systematisere innholdet og lage en oversikt/tabell over innholdet i kassa.
Du trenger:	En flytteeske i papp, fylt med ulikt, rotete og spennende innhold. 2-3 nye objekter (f.eks. et hårbånd, en ring og en kvittering) Forstørrelsesglass Engangshansker (til alle i gruppa). Store ark (fra papirull/A2/A3-ark) til hver gruppe, fargeblyanter/tusj + skriveredskap til hver gruppe.
Forbered i forkant:	
Forbered i rommet:	Plasser objektene fra dag 1 på et bord i klasserommet, sammen med forstørrelsesglass og engangshansker.
Slik ser rommet ut:	Åpent rom

VEILEDNING:

- Elevene samles i grupper rundt objektene på bordet, og blir bedt om å posere som ekte detektiver. Til detektivene: Det har skjedd to nye ting som utvikling i saken. 1) Det har blitt funnet flere spor (var i bilen e.l og må ha ramla ut av eska på veien hit e.l). Grappa får se de nye objektene, ett og ett. Spør: Hva kan disse nye objektene fortelle oss om eieren av flytteeska? Snakk sammen to og to, og del tanker i fellesskap.
- Vi har vært i kontakt med politiet om flytteeska, og politiet har fortalt oss hvordan vi skal jobbe videre i saken. Politiet har bedt om å få en helt detaljert oversikt over flytteboksen og alt innholdet, og de har bedt oss om å sikre og sortere bevisene. Spør: Hva betyr det å sikre bevis? (sikre bevisene fra å bli borte eller ødelagt.) Hvorfor gjør detektiver og politiet det? Hvordan kan vi sikre at vi får sikret alt i boksen på en god måte? (Snakk om 1. Utstyr – hansker, laken til å legge objektene på, forstørrelsesglass til å undersøke detaljer. 2. Sortering/kategorisering: Hvilke kategorier kan vi dele objektene inn i, f.eks. farger, antall, størrelse, former, harde/myke objekter)
- Hver gruppe får et stort ark og farger + skriveredskaper, forstørrelsesglass og engangshansker.
Enten kan gruppene selv velge en/flere måter de vil sortere/kategorisere objektene på, eller de kan få utdelt ulike måter å kategorisere på, slik at flere kategoriseringer blir dekket.
Hjelp gruppene med strukturering av innholdet, vis ulike typer tabeller og andre typer oversikter de kan la seg inspirere av.
Støtt gruppene som trenger hjelp, utfordre tenkningen deres ved å stille utfordrende spørsmål, og sørg for at alle medlemmer i gruppene er aktive.
- Del sorteringen med fellesskapet, slik at alle får innsikt i de ulike måtene å sortere/kategorisere på.
Spør: Hva ser vi når vi sorterer/kategoriserer bevisene? Hva legger dere merke til? Er det noe det er veldig mye/lite av? Hva er det ingenting av? Hvordan kan denne kunnskapen ta oss videre mot eieren?
- Hvis plakaten enda ikke er hengt opp, og det fortsatt er tid, kan det gjøres nå.

NOTATER

Flytteeske-mysteriet

Dag 3-4

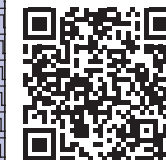
TID

90 min
inkl. pauser

Kunsten å lære

TEMA
8

OPPVARMING: TALLSANGEN

Dette skal skje:	Elevene synger tallsangen med enkle bevegelser på tall som kan deles på 5 (dag 3) og 3/4 (dag 4).
Du trenger:	
Forbered i forkant:	
Forbered i rommet:	
Slik ser rommet ut:	Åpent rom

VEILEDNING:

Dag 3:

1. Klassen samles i en sirkel og synger tallsangen.
2. Nå skal vi finne en ny bevegelse. Spør elevene om forslag. Når bestemt: Denne bevegelsen skal vi gjøre på alle tall som kan deles på to. Snakk om hva det betyr. Hvilke tall mellom 1 og 20 kan deles på 5? Bli enige om hvilke tall, og prøv i praksis.
3. Neste: Gjøre det samme, men denne gangen med alle tall som kan ganges/multipliseres med 5. Spør: Hvilke tall mellom 1 og 20 kan vi gange med 5? (Svar: alle). Test ut i praksis.
4. Refleksjon: Hva vet du om tallet 5? Liker du tallet 5? Hvorfor/hvorfor ikke? Hva er spesielt med å multiplisere/gange tall? Hva er forskjellen på å gange og dele?

Dag 4:

Gjenta som dag 3, men bytt ut tallet 5 med et annet tall (f. eks 3 eller 4).

REFLEKSJON: KIMS LEK MED FIKTIVE OBJEKTER FRA FLYTTEESKA

Dette skal skje:	Dag 3: Kims lek: Objekter er gjemt under teppet, elevene skal huske objektene, noen objekter fjernes – hvilke? Dag 4: Elevene ser for seg objekter, og tegner/skriver om dem.
Du trenger:	Dag 3: 20-30 objekter fra flytteeska. Et teppe/laken/stort stoffstykke. A4-ark og skriveredskap til hver elev. Dag 4: A4-ark og skriveredskap til hver elev.
Forbered i forkant:	
Forbered i rommet:	Dag 3: Velg ut objekter fra flytteeska.
Slik ser rommet ut:	Åpent rom

VEILEDNING:

Dag 3:

1. Elevene samles foran teppet, hvor objekter fra flytteeska er gjemt under. Elevene får vite at de har 20 sekunder på seg til å se på objektene, før de må gå ut/snu seg/lukke øynene.
2. Elevene får se i 20 sek, deretter legges teppet på igjen og elevene må gå ut/snu seg/lukke øynene.
3. Noen objekter fjernes.
4. Elevene kommer tilbake, og skal enten i plenum eller hver for seg på ark notere hva som er borte.
5. Avslør hva som var borte.
6. Gjenta gjerne punkt 2-5, dersom det er tid.
7. Refleksjon: Var det vanskelig/lett å se hva som var borte? Hva hjalp deg å huske?

Dag 4:

1. Elevene sitter på golvet for seg selv (alene eller i par), og har et ark og skriveredskap foran seg.
2. Se for deg alle objektene i flytteesken. Hvilke to ting ville du hatt lyst til å eie, hvis du fikk lov? Tegn og skriv om objektene på arket.
3. La elevene dele objektene de har valgt med en partner eller med et annet par.

NOTATER

Flytteeske-mysteriet

Dag 3-4

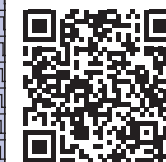
TID

90 min
inkl. pauser

Kunsten å lære

TEMA
8

FORSLAG TIL AKTIVITETER LÆRERSTYRTE DAGER

Heng opp plakaten

Dersom plakaten enda ikke er hengt opp, heng dem opp ute på skoleområdet og i nærmiljøet.

Åstedsgransking med oppmåling og/eller å lage kart

Gå til stedet kassa ble funnet og gransk åstedet. Finnes det flere spor? Hva er nærmeste hus, bil, vei osv.? Bruke måleenheter (hvor lang tid tar det å gå? Hvor mange skritt? Hvor mange meter?) til å finne ut hvor langt kassa (der den ble funnet) er fra skoleinngangen, fra veier, hus osv.

Lage egne kart over skoleområdet der viktige steder i etterforskningen (funnstedet, klasserommet, stedet der de nye bevisene ble funnet, pluss evt. andre relevante steder) markeres.

Lage en etterforskningsvegg

Gi elevene ansvar for å lage en etterforskningsvegg der notater, plakater, tegninger og lister blir hengt opp sammen med kart og annen informasjon elevene har kommet fram til i etterforskningen så langt.

Se bilde «Etterforskningsvegg» i ressursmappa for inspirasjon.

Se etter fellestrekk, koblinger, nye hint som kommer fram når alt beviset og alle notatene blir samlet på ett sted. Bruk rød tråd og tegnestifter e.l til å lage koblingene mellom ulike funn.

Spør: Hvilke nye etterforskningssteg bør vi ta nå?

Bruk ideene til elevene og ta nye etterforskningssteg.

Jobbe videre med tabellene fra økt 2

- Lage nye, tilsvarende tabeller for andre kategorier
- Utbedre de eksisterende tabellene

NOTATER

Flytteeske-mysteriet

Dag 5

TID

90 min
inkl. pauser

Kunsten å lære

TEMA
8

OPPVARMING: TALLSANGEN

Dette skal skje:	Elevene synger tallsangen med ulike bevegelser for hvert 5.tall.
Du trenger:	
Forbered i forkant:	
Forbered i rommet:	
Slik ser rommet ut:	Åpent rom

VEILEDNING:

1. Klassen samles i en sirkel og synger tallsangen uten bevegelser en gang.
2. Nå skal vi bruke 4 ulike bevegelser; en bevegelse for alle tallene fra 1-5, en annen bevegelse fra 6-10, en tredje fra 11-15 og en siste fra 16-20. Bli enige om bevegelsene.
3. Be hver elev om å skru på hukommelsesmuskelen sin og bruke litt tid selv til å prøve å huske hvilke bevegelser vi har valgt, og hvor de skal brukes. De kan spørre om hjelp.
4. Syng sangen sammen med alle de 4 ulike bevegelsene.
5. Hvis vanskelig: Hva skal til for at vi kan få det til? (f. eks saktere tempo, repetere bevegelser, repetere sang med bevegelser) Ta imot innspill og prøv ut innspillene.

REFLEKSJON: KIMS LEK MED OBJEKTER FRA FLYTTEESKA

Dette skal skje:	Elevene ser objektene gjemt under teppet, og bruker magefølelse for å gjette hvilke objekter som gjemmer seg der.
Du trenger:	Objekter fra flytteeska, ca 20 ting +/- Et teppe/laken/stort stoffstykke til å dekke over tingene. A4-ark og skriveredskap til hver elev.
Forbered i forkant:	
Forbered i rommet:	Velg ut nye objekter fra flytteeska.
Slik ser rommet ut:	Åpent rom

VEILEDNING:

1. Elevene samles rundt objektene som nå er gjemt under teppet fra starten av. Ved å bruke øynene og magefølelsen deres: Hva tror du er gjemt under teppet? Tenk for deg selv i 2 minutter.
2. Del i små grupper som får komme fram og ta på tingene gjennom teppet. Minn om at det de kjenner skal være hemmelig, så de ikke sier det til hverandre.
3. La gruppene som kjente sammen få gå et annet sted i rommet/annet rom, der de kan snakke uten å avsløre for de som enda ikke har kjent. La dem jobbe sammen og bli enige om hva de tror det er under teppet. Bruk gjerne papir og skriveredskap som hjelpemiddel dersom det er hensiktsmessig.
4. Elevene samles, teppet fjernes og alle får se hva som var under teppet.
5. Refleksjon: Var dette vanskelig eller lett? Hva er magefølelse? Hvordan kan den hjelpe oss her?

NOTATER

Flytteeske-mysteriet

Dag 5

TID

90 min
inkl. pauser

Kunsten å lære

TEMA
8

HOVEDAKTIVITET: FLYTTEESKE-MYSTERIET, DEL 5

Dette skal skje:	Det har kommet tips fra flere potensielle eiere. Elevene lager eierprofiler individuelt ved hjelp av egen magefølelse, og eierprofilene sammenlignes og sammenstilles.
Du trenger:	En flytteeske i papp, fylt med ulikt, rotete og spennende innhold. Lapper fra folk som har mistet en eske, se forberedelser i forkant. Eierprofil-ark til hver elev (fra ressursbanken) Fargeblyanter/tusj + skriveredskap til hver elev.
Forbered i forkant:	Lag lappene fra folk som har mistet en eske, skriv litt info på hver lapp, f.eks navn, alder, hvor de bor, hvor de tror de har mistet esken, kanskje også en som skriver noe om hva som var inni.
Forbered i rommet:	
Slik ser rommet ut:	Åpent rom/klasserom

VEILEDNING:

1. Veileder forteller at arbeidet så langt har gitt resultater. Plakatene som har blitt hengt opp har ført til flere tips, og det har kommet tips fra flere personer som sier de har mistet en eske (enten ring til skolen, kunstneren, lagt lapp på lærerens pult, satt en lapp på en av plakatene – hva enn som passer best)! Les lappene. Det er nå flere personer som mener at flytteesken er deres. Spør: Hvordan kan det ha seg? Hør på ideer fra elevene. Løft fram idé om å samle sammen informasjonen vi har om hvem eieren kan være, slik at vi kan komme nærmere et svar. Dette gjør politiet gjennom å lage en «profil» til den de leter etter.
2. Hver for seg: Lage en «eierprofil», slik du ser for deg at eieren av flyttekassa ser ut og er. Bruk din egen magefølelse og lag profilen på egen hånd. Del ut «eierprofil»-ark og skriveredskap + farger, og la elevene jobbe individuelt.
3. Sett sammen elever i mindre grupper som deler profilene for hverandre. Be dem løfte en hånd når alle har delt, og gruppa er klare til å gå videre til neste skritt i etterforskningen.
4. Neste etterforskningsskritt, i gruppa: Hva er likt, som alle eller flere har, i deres profiler? Lag en liste der dere skriver/tegner det som er mest likt. (Tillegg: Legg til en kolonne med det som er ulikt.)
5. Hele gruppa samles med listene og profilene fra de ulike gruppene. Listene sammenlignes og dette resulterer i a) en felles profil som tegnes av veileder eller b) en felles liste med fellestrekk som noteres ned av veileder.
6. Refleksjon: Har vi kommet lengre i jakten på eieren nå? Hva vet vi nå som vi ikke visste før i dag? Hvem av dem som har tatt kontakt har vi mest tro på at er eieren?
7. Profilene, listene og lappene henges opp på veggen sammen med resten av bevisene.

NOTATER

Flytteeske-mysteriet

Dag 6

TID

90 min
inkl. pauser

Kunsten å lære

TEMA
8

OPPVARMING: TALLSANGEN

Dette skal skje:	Elevene synger tallsangen med klapp på tall som kan deles på 3.
Du trenger:	
Forbered i forkant:	
Forbered i rommet:	
Slik ser rommet ut:	Åpent rom

VEILEDNING:

1. Klassen samles i en sirkel. Veilederen inviterer en av elevene til å lede an i sangen, uten bevegelser.
 2. Dersom gårsdagens oppvarming var vanskelig, så repeter denne.
 3. Dersom elevene er klare: Nå skal vi klappe (kun) på alle tall som kan deles på 3. Be elevene skru på hukommelsesmusklene, gå gjennom sangen sakte i fellesskap og finn ut når det skal klappes.
 4. Syng sangen sammen med klapp på alle tall som kan deles på 3.
 5. Hvis vanskelig: Hva skal til for at vi kan få det til? (f.eks saktere tempo, repeter bevegelser, repeter sang med bevegelser) Ta imot innspill og prøv ut innspillene.
 6. Refleksjon: Husk tilbake til dag 1 da vi sang tallsangen: Var det lett eller vanskelig da? Hvordan er dag 1-versjonen nå? Lett eller vanskelig? Hvilke endringer har vi gjort med sangen for å gjøre den mer utfordrende? Hva har vi lært siden dag 1? Hva har hjulpet oss å bli flinkere?
- Avansering: Tramp på alle tall som kan deles på 5. Deretter: Klapp (på 3) og tramp (på 5) samtidig.

REFLEKSJON: VÅRE EGNE FANTASI-FLYTTEESKE-OBJEKTER

Dette skal skje:	Elevene finner på egne flytteeske-objekter, legger dem under teppet, og klassen bruker observasjonsevne og magefølelse for å gjette hvilke objekter som ligger der.
Du trenger:	Et teppe/laken/stort stoffstykke
Forbered i forkant:	
Forbered i rommet:	
Slik ser rommet ut:	Åpent rom.

VEILEDNING:

1. Elevene går sammen i par. Hver elev tenker ut én ting de vil legge under teppet. Tenk på hva som ville vært det første og viktigste du ville puttet i en flytteeske dersom du skulle flytte. Det kan være hva som helst, noe du har hjemme eller noe du har i fantasien. (Tilleggstips, ved behov: Noe som er typisk deg/noe du er opptatt av/som er viktig for deg/noe du er glad i). Hjelp hverandre i paret så begge har et objekt hver. Hold tingene hemmelig for de andre i rommet.
2. Elevene samles rundt teppet i fellesskap. Hvert par forestiller seg at de har objektene sine i armene (hvordan passer det å bære tingen din?), og bærer dem forsiktig og stille fram og «legger dem» under teppet. De andre elevene følger med, og skal prøve å tenke seg hva de ulike elevene bærer på, uten å si det (enda). Veiledere kan også legge sine «objekter» under teppet.
3. Teppet fjernes, og elevene blir bedt om å bruke sin magefølelse og observasjonene de har gjort mens medelevene bar objektene sine fram, til å se for seg hva som ligger under teppet. Hør hva elevene har observert og hva magefølelsen deres sier ligger der teppet lå – men be dem om å ikke avsløre sine egne ting (enda).
4. La alle elevene fortelle hva de la ned, en etter en.
5. Refleksjon: Var magefølelsen vår riktig? Hvordan var det å dele magefølelsen denne gangen? Var noen av objektene like hverandre? Hvilke objekter var mest overraskende? Fikk dere vite noe nytt/spennende om noen i klassen?

NOTATER

Flytteeske-mysteriet

Dag 6

TID

90 min
inkl. pauser

Kunsten å lære

TEMA
8

HOVEDAKTIVITET: FLYTTEESKE-MYSTERIET, DEL 6

Dette skal skje:	Elevene forbereder spørsmål til potensiell eier av flytteeska, «eier» kommer på besøk fysisk eller digitalt og blir intervjuet, før eieren etter avstemming i klassen får (evt. ikke får) flytteesken tilbake.
Du trenger:	Flytteeska, fargeblyanter/tusj + skriveredskap til hver elev.
Forbered i forkant:	Avtal med «eier» av flytteesken, enten digitalt eller fysisk oppmøte. Brief vedkommende om hvordan økta skal gå for seg. Sikre av vedkommende har en liste over innholdet i flytteeska, og kjenner til innholdet. Dersom digitalt besøk: Sett opp møte i Zoom/Teams.
Forbered i rommet:	Dersom digitalt besøk: Sjekk at mikrofon, høyttaler og skjerm fungerer i forkant av økta.
Slik ser rommet ut:	Åpent rom/klasserom

VEILEDNING:

1. Veileder forteller at noen vil møte oss (klassen). Spør hvem elevene tror det kan være og hvorfor. Fortell at du sjekka ut tipsene og brukte eierprofilene fra sist, og at det derfor har kommet et mulig gjennombrudd i saken. Fortell at det er en som kanskje kan være eier av flytteeska som de skal få møte, men at du ikke er helt sikker.
 2. Del inn i grupper.
 3. I gruppene: Hvordan kan vi finne ut om den vi skal møte er den ekte eieren? Hvilke spørsmål kan vi stille personen for å være sikker? (La gruppene kikke på alt innsamlet materiale for inspirasjon). Bestem dere for spørsmål, bestem hvem som skal stille dem.
 4. Ekstraoppgave, for dem som er ferdige: Pakke alle objektene pent ned i boksen og gjøre den klar til overlevering/sending.
 5. Den besøkende kommer (enten fysisk eller digitalt), og introduserer seg (basis-info som navn og alder). Personen forteller at han/hun er glad flytteeska har kommet til rette, at det var trist da den ble borte. Takk klassen for at de tok vare på eska og alt innholdet, lagde plakater og for at de tok kontakt.
 6. Representanter fra hver gruppe kommer fram og stiller spørsmålene sine. Den besøkende forklarer seg så godt som mulig.
 7. Den besøkende blir bedt om å forlate rommet, og klassen diskuterer: Hva svarte den besøkende? Tror dere det stemmer? Tror dere den besøkende er riktig eier? Bør vi gi flytteeska med alt innholdet til den besøkende? Avstemming.
 8. Den besøkende kommer tilbake og får vite om han/hun får flytteeska (får den med seg med en gang, eller får den i posten hvis digitalt).
 9. Den besøkende spør hva slags arbeid elevene har gjort for å undersøke boksen – la dem fortelle om alt de har gjort de siste øktene. Den besøkende takker klassen for den grundige jobben som detektiver, og for at han/hun får boksen tilbake. Avslutt besøket med applaus?
 10. Refleksjon: Hva føler vi nå som vi har møtt eier av boksen? Var magefølelsene våre riktige? Hva var mest overraskende med eieren av boksen?
- Eventuelt: Spør den besøkende om han/hun kan la klassen fylle ut et eierprofil-skjema på direkten: La elevene spørre og notere svarene på flip-over eller tavle.

NOTATER